

UNIwersYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

DO-0133/25/2014

**Komunikat nr 25
Prorektora UJ ds. badań naukowych i funduszy strukturalnych
z 5 sierpnia 2014 roku**

w sprawie: prawidłowości kwalifikowania umów cywilnoprawnych zawieranych w ramach działalności badawczej, w tym w szczególności w ramach projektów realizowanych na Uniwersytecie Jagiellońskim

W związku z otrzymanym wystąpieniem pokontrolnym Narodowego Centrum Nauki, dotyczącym kontroli jednego z projektów badawczych realizowanych na Uniwersytecie Jagiellońskim, w którym zarzucono dokonywanie błędnej kwalifikacji zawieranych umów cywilnoprawnych i nieprawidłowe formułowanie przedmiotu tych umów, informuję co następuje:

Niezmiernie istotnym, a zarazem brzemiennym w skutki, jest prawidłowe określenie przedmiotu umowy. Aby móc tego dokonać w sposób trafny należy pamiętać, że dla kwalifikacji konkretnej umowy jako umowy zlecenia albo umowy o dzieło, istotna jest treść umowy oraz rzeczywisty przedmiot zadań wykonawcy/zleceniobiorcy, a nie sam tytuł umowy. Przed zawarciem danej umowy należy zatem każdorazowo sprawdzić zakres wykonywanych przez kontrahenta prac i prawidłowo określić charakter umowy, a także ocenić, czy ewentualnie powstałe dzieło nosi znamiona utworu na gruncie przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. j. Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.). Umowa o dzieło różni się od umowy zlecenia koniecznością uzyskania rezultatu, którym jest określone w umowie dzieło. Umowa zlecenia z kolei jest umową nakierowaną na podjęcie działań i dokonywanie określonych czynności przez przyjmującego zlecenie. Istotnym jest również fakt, że rezultat osiągnięty w umowie o dzieło może mieć charakter materialny lub niematerialny, zawsze jednak powinien on zostać utrwalony. Przykładem dzieła o charakterze niematerialnym jest rysunek, plan techniczny, dzieło naukowe czy literackie.

Z uwagi na powyższe bardzo ważnym jest, by w określeniu przedmiotu umowy cywilnoprawnej zwracać uwagę na rodzaj działań przekazywanych wykonawcy do realizacji, a w przypadku planowanego zaistnienia końcowego rezultatu przedmiotowej umowy zadbać, by odzwierciedlał ten fakt sam przedmiot umowy (a także jej tytuł).

Rozróżnienie umów cywilnoprawnych ma bardzo duże znaczenie przy określeniu obowiązków wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Chodzi głównie o kwestie konieczności terminowego zgłoszenia drugiej strony umowy do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz prawidłowości wystawiania rachunków z tytułu wykonywanych zadań (w tym rozpoznania wysokości kosztów uzyskania przychodu).

Konieczne jest zatem szczegółowe sprawdzanie przedmiotów zawieranych umów i dokonywanie ich prawidłowej kwalifikacji, co w głównej mierze leży w kompetencjach kierowników projektów oraz liderów zadań badawczych. Jeżeli po dokonanej aktualizacji/weryfikacji okaże się, że we wniosku projektowym wskazano nieprawidłową

formę zawieranej umowy cywilnoprawnej, należy dokonać odpowiedniej zmiany w tym zakresie i zwrócić się pisemnie do Prorektora UJ ds. badań naukowych i funduszy strukturalnych z wnioskiem o dokonanie modyfikacji kwalifikacji umowy, podając każdorazowo merytoryczne przyczyny, implikujące konieczność dokonania zmiany.

Błędna kwalifikacja zawieranych umów cywilnoprawnych może wiązać się z wieloma negatywnymi konsekwencjami dla Uniwersytetu Jagiellońskiego, zwłaszcza w postaci konieczności korekty wypłaconych wynagrodzeń oraz zapłaty odsetek od nieuregulowanych całkowicie lub zaniżonych należności publicznoprawnych, co wiąże się z odpowiedzialnością w zakresie dyscypliny finansów publicznych.

Zważywszy na wagę opisanego problemu informuję, że niedostosowanie się do powyższych zaleceń skutkować będzie koniecznością wyciągnięcia przez Uniwersytet Jagielloński konsekwencji wobec odpowiedzialnych w przedmiotowym zakresie osób. Chcąc ułatwić dokonywanie prawidłowej kwalifikacji umów cywilnoprawnych oraz dopełnienie wszelkich innych obowiązków z tym związanych, planuje się m.in. przeprowadzenie w Uniwersytecie Jagiellońskim cyklu szkoleń, w których uczestniczyć będą osoby wskazane przez kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych UJ. Osoby te będą delegowane do pomocy kierownikom projektów w omawianym zakresie. Ponadto przypominam, że w każdym przypadku pomocą służą pracownicy Działu Spraw Osobowych a także Działu Programów Badawczych i Działu Funduszy Strukturalnych, natomiast w przypadkach skomplikowanych i kontrowersyjnych istnieje możliwość zwracania się do radców prawnych Uniwersytetu celem uzyskania wsparcia w prawidłowej kwalifikacji zawieranych umów.

Reasumując, zwracam raz jeszcze szczególną uwagę na konieczność dokonywania prawidłowej kwalifikacji zawieranych w ramach działalności naukowo-badawczej umów cywilnoprawnych oraz istniejącą odpowiedzialność w tym zakresie. Zalecam także weryfikację już zawartych umów i w razie wykrycia nieprawidłowości dokonanie możliwych modyfikacji. Pomocą w analizie zakresu przedmiotów umów (w przypadkach trudnych) służą radcy prawni Uniwersytetu, a przy modyfikacjach umów już zawartych mogą Państwo uzyskać pomoc w Dziale Spraw Osobowych.

**Prorektor UJ
ds. badań naukowych i funduszy strukturalnych**

Prof. dr hab. Stanisław Kistryn

Dotyczy:

– wszystkie jednostki organizacyjne UJ (bez Collegium Medicum)